

MNOHO DĚTÍ PŘED RODIČI TAJÍ, ŽE SE STALY TERČEM VYDÍRÁNÍ ČI VYHROŽOVÁNÍ. OBÁVAJÍ SE NEPŘIMĚŘENÉ REAKCE A TAKÉ ZÁKAZŮ, KTERÉ JIM HROZÍ.

Kamil KOPECKÝ

V každou denní či noční dobu zažívají stovky českých dětí v online prostředí rizikové situace, které jim mohou způsobit vážně fyzické či psychické následky. Odvahu požádat o pomoc dospělého však najde pouze zlomek z nich. Mají strach, jak by jejich rodiče reagovali, kdyby se o problémech, které jsou často spojené se sexualitou, dozvěděli.

“Drtivá většina případů dětských obětí, které v poradně E-Bezpečí řešíme, začíná nebo končí větou: Nechci, aby se o tom dozvěděla mamka a taťka, zabili by mě,” osvětluje problém prof. Kamil Kopecký z Univerzity Palackého v Olomouci. “Předpokládají totiž, že rodiče budou na prosbu o pomoc reagovat nepřiměřeně - často zákazem používání internetové služby, přehnanými emocemi, vztekem či dokonce fyzickým násilím,” doplňuje.

Přestože je pochopitelné, že rodiče často na dětské prosby reagují podrážděně, neadekvátní reakce se jim mohou v budoucnu vymstít - dítě totiž bude předpokládat, že takto zaregují i příště, a proto u nich v budoucnu pomoc hledat nebude. Rodič je přitom v rámci řešení jednotlivých případů klíčový - dokáže dítěti okamžitě pomoci, dokáže případ předat např. policii ČR, dokáže zajistit, aby

bylo dítě v bezpečí apod.

“V poradně E-Bezpečí jsme opakovaně řešili situace, kdy pachatel z dítěte vylákat intimní fotografie a videa a podrobil ho velmi intenzivnímu vydírání, které trvalo několik měsíců. Dítě to po celou dobu nikomu nenahlásilo a nechalo si ubližovat, přestože rodiče seděli ve vedlejší místnosti,” dodává Kopecký.

Úlohu rodiče tak často přebírají nejrozličnější anonymní online linky, se kterými může dítě komunikovat anonymně. Další v pořadí jsou kamarádi dítěte, ale také např. učitelé, kterým v některých případech děti důvěřují více než vlastním rodičům. Důvěra totiž nevzniká jednoduše, je třeba ji budovat od útlého věku dítěte.

“Již v předškolním věku musí dítě pochopit, že rodič je pro něj místem prvního kontaktu, na kterého se může obrátit kdykoli s jakoukoli prosbou o pomoc. A že krizová situace neskončí automaticky sankcí, ale spíše poučením a nastavením preventivních opatření,” připomíná Kopecký.

Před vstupem na internet je samozřejmě důležité seznámit děti s riziky, kterým mohou být v online prostředí vystaveny, a vybudovat v nich základní bezpečnostní návyky, ke kterým patří **ochrana osobních údajů** (např. nesdílet intimní fotografie či videa ani se svým přítelem či přítelkyní), **dvojfázové zabezpečení všech účtů, pravidla spojená se sociálními sítěmi** (veřejné vs. soukromé profily, netiketa), pravidla spojená s **penězi a platbami** apod. Na tom všem společně spolupracují rodiče, pedagogové, policisté a řada expertních organizací, ke kterým patří E-Bezpečí či Safer Internet Centrum ČR.

Pro E-Bezpečí
Kamil Kopecký